Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL.CV. № 118 TUESDAY, JUNE 23, 1998 PARSIPPANY and NEW YORK CENTS 75 –ЦЕНТІВ ПАРСИППАНІ І НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 23-го ЧЕРВНЯ 1998 р. ч. 118 РІК CV

Л. КУЧМА ЗВЕРНУВСЯ ДО НАРОДУ УКРАЇНИ

Київ (УНІАР). — У четвер, 18-го червня, Президент України Леонід Кучма виступив на радіо і телебаченні, звернувшись до українського народу зі словами, сповненими тривоги за державу.

Президент сказав: "Шановні співвітчизники! Вчора відбулося засідання Ради національної безпеки і оборони України (РНБОУ), на якому обговорено економічну ситуацію у державі. Вона залишається складною і напруженою. У поточному році ми вперше зупинили тривалий спад виробництва, проте це ще не обернулося ні збільшенням бюджетних надходжень, ні поліпшенням стану справ в економіці загалом. Водночас маємо надвитратну, непомірно велику видаткову частину бюджету, принцип формування якої мало змінився з часів старої адміністративної економіки.

Усе це вже давно і настійно вимагає проведення бюджетної реформи. Однак спроби приступити до неї не знайшли підтримки у частини депутатів Верховної Ради минулого скликання. Для збереження стабільности доводиться вдаватися до значних внутрішніх та зовнішніх запозичень. Обсяг державного боргу наближається до критичної межі. До всього цього додається і вплив світової фінансової кризи.

В оздоровленні економіки провідна роля належить Кабінетові Міністрів, іншим органам державного управління у центрі й на місцях. Я вимагав і вимагаю від них забезпечення умов для піднесення виробництва, твердої ощадности, посилення боротьби з несплатою податків. Але цілком очевидно, що усунути загрозу кризи зусиллями лише виконавчої влади неможливо.

Сьогодні я хочу, щоб про це знали всі: центр праці для розв'язання нескучих економічних проблем переміститься у стіни парламенту. Ще з початку року тут знаходяться подані Урядом 42 проєкти законодавчих актів, здійснення яких могло б значно поліпшити фінансову ситуацію й також, що надзвичайно важливо, створити основу для розробки і прийняття реального бюджету на наступний рік. Такого бюджету, який забезпечував би економічне зростання і вирішення соціяльних питань.

У попереднього складу Верховної Ради до цих документів так і не дійшли руки. Не до них і новообраному парляментові. Вже другий місяць він паралізований кризою, пов'язаною з формуванням керівних органів. Марнується час, резерви якого у нас немає. Стає реальною перспектива неприйняття цією сесією законів, конче необхідних для оздоровлення економіки.

Особливу стурбованість у мене викликає те, що фінансова криза ударить по стабільності гривні, що в свою чергу призведе до підвищенняцін і нового спаду виробництва. Я не можу, не маю права допустити такого розвитку подій, і тому не збираюся чекати, доки у Верховній Раді вляжуться

(Закінчення на стор. 3)

Президент видав укази про покращання економіки

Київ. — Втративши терпець з упертим парляментом, Президент Леонід Кучма підписав вісім указів, спрямованих на оздоровлення економіки, повідомив 19-го червня віцепрем'єр з питань економічної реформи Сергій Тигипко.

Один з указів передбачає скасування і перефінансування заборгованостей перед бюджетом сільсько-господарських підприємств і цукрових заводів. Інший скорочує кількість податків, які платять селяни, з 10 до одного.

Ще інші укази доручають відповідальність за регулювання позичками місцевим органам і дозволяють Урядові виплачувати платні, стипендії та інші соціяльні виплати з фондів відновлення доріг тощо. На погашення заборгованости у платнях можна також використовувати приватизаційні чеки на загальну суму до 1.25 блн. гривень. Крім того, встановлюється номе мито на імпорт.

Указ зменшують податок, який підприємства платять за ліквідування наслідків Чорнобильської катастрофи. В кількох регіонах, включно з Донбасом, мають постати спеціяльні економічні зони.

Крок Президента є, очевидно, реакцією на тиск західних фінансових установ, які вимагають від України прискорення структурних реформ. Місія Міжнародного валютного фонду, яка закінчила працю в Україні минулого тижня, застерегла Київ, що у нього залишилося дуже мало часу на реформування економіки. МВФ пообіцяв Україні 2.5 блн. дол. у рамках програми поширеного фінансового сприяння, але спочатку Україна повинна виконати 92 умови, серед яких — зменшення дефіциту бюджету і прискорення приватизації. Багато з цих умов повинна схвалити Верховна Рада, яка вже понад місяць ніяк не може обрати свого голови.

Пресова служба Президента повідомила, що Л. Кучма скерував відповідні законопроєкти до парляменту. Згідно з Конституцією, указ Президента набуває чинности, якщо Верховна Рада не скасує його або прийме впродовж 30 днів відповідний закон.

Конституційний суд Російської Федерації вирішить, чи може Б. Єльцин претендувати на третю каденцію

Москва. — Найближчим часом Конституційний суд Російської Федерації розгляне питання про правомірність участи президента Боріса Єльцина у президентських виборах 2000 року.

Багато хто з російських політичних і фінансових діячів вважає, що цю справу фактично вже вирішено: Б. Єльцин, мовляв, неодмінно кандидуватиме. Наприклад, виступачи не недавньому московському конгресі працівників засобів масової інформації, пресовий магнат Володимир Гусинський запевнив, що Б. Єльцин твердо вирішив кандидувати знову.

Цими днями Сєргей Ястржембський, пресовий секретар президента, також дав до зрозуміння, що ніяких юридичних перешкод для третього кандидування Б. Єльцина нема.

Версію про третю каденцію спостерігачі пов'язують з виборами красноярського губернатора. Відомо, що щедру підтримку Александрові Лебедю надав Боріс Березовський, один з найбагатших російських підприємців. Він витратив на передвиборчу кампанію А. Лебедя 8 млн. дол. Загадковим фактом є те, що після тих виборів Б. Березовський сказав, що не хотів би бачити А. Лебедя на посту російського президента. Значить, підтримка у Красноярську була потрібна, щоб не допустити генерала А. Лебедя до Кремля.

Разом з тим мають підстави й ті аналітики, котрі беруть до уваги, що Єльцин має непевне здоров'я і так змучений проблемами своїх громадян, як і вони ним, і тому він більше не кандидуватиме, хоч і не може цього сказати відверто, бо ризикує втратити вплив у суспільстві, яке й так не має належної економічної, політичної і моральної стабільности.

Добре засвідчують це несподівані вислідки опитування, здійсненого Інститутом соціології парляментаризму на замовлення московської га

(Закінчення на стор. 4)

Ізраїль знову провокує

Єрусалим. — Незважаючи на гострі протести палестинців і невдоволення Вашінгтону, кабінет міністрів Ізраїля в неділю, 21-го червня, схвалив плян поширення контролі міста Єрусалиму далеко поза його теперішні межі. Рішення було одноголосне, всупереч попередженням ЗСА, що сам плян є „провокаційним".

Ізраїльський прем'єр-міністер Беньямін Нетаньягу, виступаючи на пресовій конференції після згаданого рішення, заявив, що цей плян не має будь-якого політичного підтексту і зовсім не переступає точок ізраїльсько-палестинського мирного договору, згідно з яким остаточний статус Єрусалиму має бути узгідненний з палестинцями. Крім того, це є „внутрішня справа Ізраїля, а не справа, котра потребує дипломатичного звітування".

Одначе в загальному палестинці та ізраїльтяни сприйняли цей плян, як засіб скріпити владу Ізраїля над містом, яке він проголосив „об'єднаною і вічною столицею", поширити поєднання Єрусалиму з східними жидівськими поселеннями та громадами на землях, здобутих Ізраїлем у війні 1967 року, і збільшити жидівське населення, а з тим і податкову базу, прилучуючи багатші та більш світські міста в Ізраїлі до заходу.

Палестинці, проголосивши свою мету стати незалежною державою з Єрусалимом як її столицею, відразу висловили цілий ряд протестів. Саєб Ерекат, один із палестинських урядових провідників, назвав це рішення ізраїльського кабінету міністрів „виповідженням війни для присутности палестинців у Єрусалимі".

Меделин Олбрайт, секретар Державного департаменту, виступаючи на програмі „Зустріч з пресою" телевізійної мережі Ен-Бі-Сі, підкреслила, що вона повідомила телефонічно прем'єр-міністра Б. Нетаньягу про невдоволення ЗСА з приводу такого рішення Ізраїля, та сказала йому, що „це потрактоване, як щось шкідливе у процесі мирних переговорів, бо в цій дуже делікатній ситуації такі дії є дуже односторонніми та зовсім не допоміжними".

Київ подякував Гавані за допомогу чорнобильським дітям

Гавана. — 19-го червня Україна подякувала Кубі за лікування своїх дітей, які постраждали від Чорнобильської катастрофи.

Виступаючи в Гавані на зустрічі двосторонньої міжурядової комісії, міністер здоров'я Андрій Сердюк сказав: „Україна дуже вдячна за все, що Куба зробила для дітей моєї країни". Він похвалив висококваліфіковане лікування, надане кубинськими лікарями 13,170 чорнобильським дітям, які відвідали Кубу за останні 12 років.

Діти становлять основну масу вражених Чорнобилем людей, які проходять на Кубі курс лікування. Таких осіб на острові побувало, згідно з урядовими обох країн, 17,550. Обидві країни пообіцяли продовжувати медичну співпрацю і відновити тісні торговельні зв'язки, які були до розпаду СССР.

Для Куби торгівля з Україною в минулому становила 30 відс. від усієї торгівлі з СССР і оцінювалася сотнями мільйонів долярів. Цього ж року товарообіг між двома країнами очікується в межах 20 млн. дол.

Парлямент вдев'яте не зміг вибрати голову

Київ. — 18-го червня дев'ята тура виборів голови Верховної Ради теж закінчилася безрезультатно — єдиного кандидата члена фракції „Лівий центр" Олександра Ткаченка не обрано.

За колишнього заступника голови парляменту проголосувало 148 з 214 депутатів, які брали участь у виборах. Щоб стати головою, потрібно набрати 226 голосів — просту більшість.

Голова Верховної Ради 12-го скликання Іван Плющ, якого теж було висунено, зняв свою кандидатуру, покликавшись на рішення своєї фракції. "Структуроване [парляменту] означає ні що інше, як 'фракція вирішує, а член фракції виконує її рішення'", — сказав він. Перед тим він уже двічі знімав свою кандидатуру.

Коментують звернення Л. Кучми до народу

Київ (УНІАР). — Новопризначений керівник Управління внутрішньої політики Адміністрації Президента України, відомий політолог Володимир Полохалона прохання кореспондента УНІАР так прокоментував звернення Леоніда Кучми до народу України з приводу парляментарної кризи: "У виступі Президента висловлено важливі тези, які дають оцінку ситуації, щосклалася. І народ, і держава не можуть залишатися заручниками невизначености, що складається через кризу у Верховній Раді.

Думаю, що співпраця та компроміс у будь-якому випадку кращі, ніж конфронтація. І звернення Президента — це цілком демократичне попередження тим лідерам парляментських фракцій, які, переслідуючи свої власні корпоративні інтереси і дбаючи більше про дотримання латентних домовлень (котрі не збігаються з передвиборчими платформами), забувають, що вони мають бути речниками демократичних змін у суспільстві.

Ситуація справді складна, вона майже не має аналогів у післякомуністичному світі. А тому, гадаю, звернення Президента має бути відповідно оцінено прагма-

(Закінчення на стор. 4)

„Мистецтво у мене — це поєднання музики, поезії і малярства!"

Т. Більчук на тлі своїх двох картин.

Парсиппані, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Тарас Більчук добре відомий в нашій громаді не лише тому, що вже мав тут 10 мистецьких виставок, з того п'ять персональних, але також тому, що його підхід до мистецтва дещо незвичайний, як можна було сподіватися, та у нього цікаві задуми. Тому розмова з ним не проходить звичайним способом і залишає багато до застанови.

— Скільки часу ви перебуваєте вже тут та як проходило ваше життя вдома, в Україні? — питаємо нашого гостя.

— Я тут вже п'ять років, закінчив Білоруський і Львівський художні інститути, хоча сам походжу з Рівенщини. Малярство стало моїм життям, але я свідомий, що людина може зайти до вершин лише працею. Чи уявляєте, що я вже 20 років працюю в малярстві, до нове мене найбільше захоплює?

— Так, але чому ви кажете, що мистецтво у вас — це получення і малярства, і музики, і поезії?

— Тому, що мистецтво — це получення чогось ритмічного. Це безумовно, получення усіх цих трьох елементів, навіть коли у вас панівний лише один. У мене ціле життя — це пошук. Ось погляньте на зразки моїх праць, — і тут Т. Більчук витягає альбом, показує поодинокі відбитки картин, а декілька оригіналів ставить під стіною. Отже, маємо можливість оглядати ці так різні жанри

(Закінчення на стор. 3)

У зв'язку з тим, що головний редактор „Свободи" Зенон Снилик перебуває на своїх останніх передпенсійних вакаціях, до 1-го липня, тобто до кінця існування щоденника, його заступає редактор Петро Часто. — *Ред.*

В Україні

(З інформацій УНІАР)

УРЯД ПЕРЕГОВОРЮЄ З МІСІЄЮ МВФ

КИЇВ. — "Для Міжнародного валютного фонду (МВФ) особливо важливо, щоб уточнені параметри державного бюджету України на 1998 рік, подані на розгляд Верховної Ради, відповідали дійсності"й були ухвалені якнайшвидше", — заявив під час зустрічі 17-го червня з прем'єр-міністром Валерієм Пустовойтенком керівник місії МВФ в Україні Мухамед Шаднар Валеві. Він висловив упевненість, що дальші консультації місії, розпочаті з українським Урядом, дадуть змогу максимально зблизити позиції сторін.

ПРИЗОВ ДО ВІЙСЬКА ТИМЧАСОВО ПРИПИНЕНО

КИЇВ. — Президент України Леонід Кучма підписав указ, згідно з яким тимчасово припинено призов громадян України на обов'язкову військову службу до Збройних Сил, Національної Гвардії та військ урядового зв'язку Служби Безпеки України. Таке рішення ухвалено з огляду на проведення організаційних заходів, пов'язаних зі скороченням числа військово службовців.

КОМЕРЦІЙНОМУ БАНКОВІ — ДВА РОКИ

СИМФЕРОПІЛЬ. — 17-го червня Об'єднаний комерційний банк (ОКБ) відзначив другу річницю своєї діяльности. Цей банк створено в результаті реорганізації та злиття двох фінансових структур. Тепер він спрямував свою діяльність на підтримку і розвиток економіки Криму шляхом налагодження тісної співпраці з виробниками. За два роки ОКБ зформував статутовий фонд понад 1 млн. екю., створи мережу філій у шістьох містах Криму. Він обслуговує близько 5,000 корпоративних та приватних клієнтів і працює на рівні провідних комерційних банків України, вільно конкурує з ними в основних галузях банкової діяльности. Голова Правління банку Роман Нефед вважає, що покращення загальної фінансової ситуації в країні можеться лише в умовах приведення у відповідність усіх державних доходів і видатків. В рамках ОКБ така політика вже дає позитивні результати.

КОНФІСКОВАНІ ДИТЯЧІ РЕЧІ ДІСТАНУТЬСЯ СИРОТАМ

КИЇВ. — Для поліпшення матеріяльного забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, Кабінет Міністрів України постановив, що митні органи мають безплатно передавати сиротинцям дитячі речі, конфісковані митниками, а також ті речі, за якими не звернувся власник, по закінченні терміну їх зберігання під митною контролею. Це може бути одяг, постільна білизна, взуття, шкільне приладдя, книги, предмети санітарії та гігієни.

ВІДЗНАЧАТИМУТЬ ДРУГУ РІЧНИЦЮ КОНСТИТУЦІЇ

КИЇВ. — Президент України своїм розпорядженням затвердив заходи з нагоди відзначення другої річниці Конституції України. Зокрема Леонід Кучма зобов'язав Кабінет Міністрів створити умови для проведення урочистостей в містах Києві та Севастополі, Автономній Республіці Крим, обласних і районних центрах, інших населених пунктах.

В. ПУСТОВОЙТЕНКО ВИМАГАЄ ВІД УРЯДУ АКТИВНІШОЇ ПРАЦІ

КИЇВ. — На засіданні Кабінету Міністрів України 18-го червня прем'єр-міністер Валерій Пустовойтенко доручив урядовцям терміново доопрацювати близько 15 проєктів економічних указів Президента, спрямованих на економічну та фінансову стабілізацію в Україні. В. Пустовойтенко наголосив на необхідності зробити це негайно, щоб Президент України Леонід Кучма мав змогу підписати зазначені документи.

У КРИМУ СТВОРИВСЯ РУХ "МІЛЛЕТ"

СИМФЕРОПІЛЬ. — Тут 18-го червня відбулася пресова конференція нового громадсько-політичного руху "Міллет" ("Нація"), організована його оргкомітетом на чолі з колишнім членом Меджлісу Ленуром Арифовим. Керівники руху "Міллет" розповсюдили заяву, у якій мотивується необхідність створення політичної партії — Громадсько-політичного руху "Міллет" — не як альтернативи Меджлісу, а як організації, котра вибороватиме демократичні принципи його праці. "Наскільки реальним буде наш вплив на представницькі органи кримських татар, покаже час, але передумови для цього є", — вважає Л. Арифов. Він пояснив, що мета і завдання руху "Міллет" — це сприяння розбудові демократичної правної держави, відновлення прав кримських татар, дотримання демократичних принципів при формуванні "Меджлісу". Рух "Міллет" відкритий для дискусій, готовий до діялогу та конструктивної співпраці з громадськими організаціями, політичними партіями та органами влади Криму та України.

СТВОРЮЮТЬ ЦЕНТР МІКРОХІРУРГІЇ ХРЕБТА І СПИННОГО МОЗКУ

ЛЬВІВ. — Тут на базі Центрального транспортового клінічного об'єднання створюється другий в Україні Центр мікрохірургії хребта і спинного мозку (перший працює у Києві). Ініціятором засновання — відомий мікрохірург Генрі Марш, який очолює Товариство медиків Великої Британії.

В АМЕРИЦІ

НОВА УРЯДОВА СТАТИСТИКА стверджує, що азійська фінансова криза завдає куди більшої шкоди чим було передбачено. Департамент торгівлі стверджує, що торговельний дефіцит у квітні дійшов до нових висот, зростаючи до суми 14.5 блн. дол., куди більше як передбачених економістами 13.3 блн. дол. Важливою причиною поширення щілини між ввезенням і експортом є гостро спадаюче запотребування американських виробів в Азії. Зменшення експорту означає сповільнення економічного росту, котрий у свою чергу зменшить риск зросту інфляції, котра на думку багатьох аналітиків є головною небезпекою постійної здорової економіки.

У СВІТІ

ЗАХІДНІ ДИПЛОМАТИ ТВЕРДЯТЬ, що повстанці Косівської армії визволення, підсилені новими рекрутами з Албанії та великою кількістю зброї, після значних первинних втрат, почали боронитися від югославської поліції та військових загонів окремого призначення. Одначе ЗСА не є вдоволені таким оборотом справи та попередили КАВ, що нові бої тільки погіршать існуючу ситуацію. Джеймс Рубін, речник Державного департаменту, твердить, що це тільки може дати новий претекст президентові Слободанові Мілошевичові вбивати невинних албанців. Тепер справа за Мілошевичем, щоб створити відповідну для поважних переговорів атмосферу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

UNA & Svoboda tel.: (973) 292-9800; Svoboda Fax: (973) 644-9510; UNA Fax: (973) 292-0900

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Вітаймо літо

Прощайте, хатнії пороги,
Нам душно в сірих мурах міст.
В. Софронів-Левицький

Добігає кінця червень — місяць, який для шкільної дітвори та молоді у багатьох країнах світу віщує закінчення навчального шкільного року та дає можливості снувати пляни вакацій і відпочинку. Для дітей і молоді — це пора безжурности, вільність від шкільних обов'язків і інших позашкільних зайнять, пов'язаних з ними. Для батьків — це міркування і клопотання заплянувати для своїх дітей вакаційні розваги та відпочинок, які були б для них приємними та корисними. Тому ті батьки, які свідомі своїх завдань і турбуються долею та майбутністю своїх дітей, мусять докласти великих зусиль, щоб їхні діти якнайбільше перебували в цей час з ними, або під опікою довірених і фахових осіб.

Батькам української дітвори в Америці та Канаді, зокрема тим, які хочуть зберегти своїх дітей від впливу вулиці та вщепити їм гордість і пошану культури та традицій народу, з якого походять їхні предки, це не є легким завданням. Щоб виховати дітей та допомогти їм стати повноцінними громадянами країни, в якій проживають та вартісними членами української громади, треба докласти багато праці, часу і турбот.

Одним з кращих виховних засобів в часі літніх вакацій є вишкільні, виховні, спортові, музичні, танцювальні та відпочинкові табори, котрі своїми різноманітними програмами можуть напевно зацікавити значну кількість дітвори та юнацтва.

Табори і таборування — це не тільки виховний засіб. Це, в першу чергу, зустріч з природою і життя серед неї в колі своїх однолітків; це обставини, де в щоденні знайомишся, зживаєшся та насичуєшся надхненням; це розкуте життя, але в межах порядку та організованости, переплетене корисними зайняттями; це, нарешті, незабутня романтика мрійливих пісень при палаючому багатті; це гутірки про те, що було і про сьогодення та мрії про незнане, але таке привабливе для кожної молодої істоти майбуття. Здорові та міцні духовістю народи високо цінять таборове життя і вважають табори необхідним доповненням у всебічному вихованні.

Українська громада в Америці та Канаді не може нарікати на брак різноманітности таборових можливостей для малят, дітвори та юнацтва. Починаючи від таборів „Пташат“ і „Суменят“ до вишкільно-відпочинкових і спеціялізаційних молодечих організацій Пласту, СУМ і ОДУМ, до відпочинково-навчальних УЗХ і УНС. Крім того, при відпочинкових оселях поодиноких громад відбуваються цілий ряд музичних, танцювальних і спортових таборів.

Саме приналежність до своєї Церкви, молодечих організацій, відвідування суботніх українознавчих шкіл у часі року та таборування під час літа є тими засобами, котрі допомагають батькам у вихованні дітей. Ці діти в основному не пропадають в чужому морі, бо, будучи свідомими свого власного „я“, вони не мають почуття менше вартости, котре так глибоко закорінене у багатьох зі старшого покоління. Вони стають тими, які відважно прокладають свій шлях до особистих успіхів на відповідальних становищах фірм і державних установ та спілкуються з Україною. Сьогодні їх багато в Україні, де своїм професійним знанням вони допомагають ставити перші кроки молодій державі, бо в них — знання мови та інших ділянок, потрібних для цього.

Тому напередодні шкільних вакацій та можливостей різнородного таборування, нехай батьки, котрі турбуються долею своїх дітей та їхньою майбутністю замисляться над тим, як влаштувати своїм дітям вакації, куди їх спрямувати на шляху до кращого. Спрямовуйте їх до гурту їхніх ровесників і життя в природі, щоб набирались фізичної та духової заправи, так конечної у життєвій мандрівці.

...Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції „Свободи"разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Євген Іванків

МИ І ЮВІЛЕЙ 2000-ЛІТТЯ

Ще тільки півтора року залишилось до ювілейних святкувань 2000 ліття Христового Різдва. Здавалося б, що ввесь християнський світ буде у відповідній духовій настанові готуватися до цих величавих святкувань 2000-ліття приходу Спасителя на цей світ, що ідеали святости, братолюбія, справедливости і замирення просвічуватимуть нам шлях до нового містичного Вифлеєму. Але так воно чомусь не є. Пересічні християни мало чують про цей святий ювілей, а на церковних вершинах ці святкування пов'язані з різними політичними плянами, що мають на меті підвищення престижу, поширення сфери впливів влади того чи іншого церковного центру. Також і питання єдности християн розглядається під тим церковно-політичним аспектом: не як внутрішнє, духове поєднання, але як легалістично-юрисдикційне підпорядкування якомусь церковному центрові.

Ситуація в УГКЦ

Дві традиційні гілки Української Церкви, Православна і Греко-Католицька, перебувають тепер в Україні не тільки у важкій і складній, але й дуже ненормальній ситуації. Ненормальність полягає в тому, що в незалежній українській державі домінують чужі, ворожі нам Церкви, московська Православна і польська Римо-Католицька, а наші Церкви вважаються неканонічними, схизматицькими (УПЦ-КП), або є неповноправними, тільки формально толерованими, територіяльно обмеженими (УГКЦ).

Ясно, що такий ненормальний церковний стан був би пониженням, профанацією Світлого Ювілею 2000 ліття Христового Різдва, тому мусить бути цілковито виправлений, знормалізований. Наші намагання знормалізувати церковну ситуацію в Україні і приготовитись до гідного соборного відзначування 2000-ліття Народження Христа осуджуються нашими противниками, як „нетолерантність" і „націоналізм".

Хоч УПЦ роз'єднана і мала багато більше проблем, ніж УГКЦ, виглядає, що добре справляється з усіма труднощами і тепер знаходиться в процесі поєднання УПЦ-КП і УАПЦ, і хоч чужі ворожі агенти ще далі діють, та здорові сили перемагають, ідея поєднання українського православ'я знаходить щораз більше прихильників. Президент України і члени Уряду, які давніще ігнорували Патріярха Філарета, починають тепер серйозно трактувати його. Є оправдана надія, що ця Церква буде об'єднано і гідно зустрічати Світлий Ювілей 2000-ліття.

УГКЦ, на жаль, не може похвалитися ніякими більшими досягненнями. Причини? Неприхильне ставлення Ватикану і постійні перешкоди. Пасивність церковного проводу, неправосильні синоди, які не видають ніяких важливих законних рішень. Сильні латинізаційні тенденції серед частини духовенства і мирянства, а головне — повна юрисдикційна залежність від Ватикану. Виглядає також, що Ватикан включить УГКЦ в римські пляни святкування 2000-ліття, і не знати, чи дозволить на спільні українські урочистості.

Спроби екуменізму

3-го червня 1997 року появилася „Спільна заява Владик УГКЦ, УПЦ КП і УАПЦ" із закликом до церковно-релігійного замирення між традиційними українськими Церквами. Як справжні пастирі рідної Церкви і щирі українські патріоти, владики звертаються до нашого народу наступними словами:

„З почуттям великої відповідальности за долю України, яка впродовж віків домагалася стати вільною серед вільних, з турботою про єдність наших Церков напередодні великого Ювілею 2000-ліття Різдва Христового, звертаємо свої молитви до Всемилостивого Бога-Царя віків та Творця всього з проханням захищати і оберігати український народ від всяких бід і негараздів... Ми можемо і мусимо будувати основи самостійного церковного і державного життя. Христова Церква не може нехтувати цим історичним моментом..." У цій коротенькій заяві виступає вже виразно цей релігійно-патріотичний характер, який так дуже нагадує нам давніші послання і звернення наших світлих Архипастирів — Митрополита Андрея, Патріярха Йосифа, Патріярха Мстислава та інших.

Рік тому хотілося вірити, що це був тільки початок нового напряму в нашому церковному житті, який доведе до справжнього, так дуже потрібного нам, українського екуменізму. З різних причин так не сталося. Ця спільна і така дуже важлива заява не стала популярною, залишилася майже незнаною; виглядає, що провід УГКЦ (чи радше Ватикан) не прийняв її до своєї програми. Значить, поєднання і співпраця між Українськими Церквами не є в плянах ватиканських „остполітиків" відносно України.

У репортажі часопису „Вечірній Київ" з 15-го квітня ц.р. „Православне об'єднання розпочалося?" подано до відома незвичайно важливу подію: „Два патріярхи — Української Автокефальної Православної Церкви Димитрій та Української православної Церкви Київського Патріярхату Філарет підписали Меморандум про об'єднання УАПЦ та УПЦ-КП в єдину помісну православну Церкву з патріяршим управлінням". Особливо відзначено також у цьому репортажі заяву Владики Любомира Гузара від УГКЦ, в якій він „оцінює підписання Меморандуму як вияв далекоглядности двох Патріярхів... а цитуючи Патріярха Йосифа Сліпого, згадує про ідею створення Патріярхату Української Церкви". І знову треба дуже сумніватися, чи ця важлива подія буде відповідно задокументована, чи навіть згадана в актах Синоду УГКЦ, який діє згідно з інструкціями Ватиканської Курії; чи стане це поштовхом до започаткування справжнього українського екуменізму. Побачимо.

Контроля Ватикану

Осінню ц.р. відбудеться у Львові Собор УГКЦ (23-30-го серпня), у якому, крім владик, візьмуть участь також представники духовенства, чернецтва і мирянства. Тема Собору — роля мирян в УГКЦ. Після Собору відбудуться наради чергового Синоду УГКЦ (1-10-го вересня), на яких обговорюватимуть ролю УГКЦ в Церкві Вселенській. Виглядало б, що нарешті починають уже наші владики, а також священики, монахи і миряни займатися не якимись дрібничковими справами, але істотним, важливим питанням нашого церковного життя і майбутнього нашої Церкви — питанням мирян у Церкві і ролі нашої Церкви у Церкві Вселенській, на міжнародному християнському форумі. Виглядало б, що тут прийде до великих, може навіть історичних рішень, які цілковито змінять ідеологічний напрям нашої Церкви, і що у великій мірі миряни зі своїми новими ідеями причиняться до цих докорінних змін, які так дуже потрібні у приготуваннях до гідного і соборного відзначення світлого ювілею 2000 - ліття.

Так могло б видаватися, але приглянувшись ближче до можливостей і властивих завдань цього Патріяршого Собору і Синоду УГКЦ, треба ствердити, що ніяких важливих і корисних для нас змін не буде, що все залишиться по-старому. Може, навіть прийде ще до гіршого. Ватикан, який пильно слідкує за всім, що діється в нашій Церкві, не змінив свого ставлення до нас на краще, але навпаки, щораз більше затіснює свою контролю над нашою Церквою.

Мирянство — це найчисленніший і найбільш незалежний елемент Христової Церкви, також і нашої помісної. Але на цьому Патріяршому Соборі не почують учасники справжнього автентичного голосу свідомого, з церковними питаннями ознайомленого мирянства, бо єпископи вибирали представників мирянства на цей Собор, і напевно вибрали свої однодумців, тому із уст тих же мирян почують свій власний голос і свої думки. Можна теж припустити, що порядок нарад уникатиме всяких пекучих проблем, що відносяться до „бути чи не бути" нашої Церкви, а зосередиться на менш важливих, другорядних справах. Так що годі очікувати чогось корисного від цього Собору.

А вже особливо наступний Синод УГКЦ прико-

(Закінчення на стор. 3)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Лист від АГРУ на захист Української Греко-Католицької Церкви

На початку червня ц.р. організація Американців в Обороні Людських Прав в Україні — АГРУ написала листи до церковних ієрархів і членів уряду в Польщі і до Ватикану. В листах є пояснення і протест проти трактування жонатих греко-католицьких священиків як другорядних, і проти декрету Кардинала Содано (на бажання Папи) з Ватикану про їх видворення з Польщі.

В протесті також підкреслено не тільки відсутність в листі Содано гуманітарних, дипломатичних чи добросусідських мотивів, але зневагу в ньому до людських прав і міжнародних вимог (Гельсінські угоди, членство в Европейському союзі і НАТО). В додатку АГРУ пояснює, що перед дебатами в американському Сенаті на тему, чи прийняти Польщу, Чехію і Мадярщину до НАТО чи ні, АГРУ післала листи до всіх членів Сенату з просьбою голосувати позитивно.

Отже, тут, в листі АГРУ, підкреслено нетактовність і брак толеранції збоку польських ієрархів і Ватикану в той час, як Рада Европи робить серйозні спроби, щоб промульґувати злагоду і співпрацю між країнами Европи, а цілий західний світ сприяє прилученню Польщі до НАТО. Не на часі і непристойно повертатися тепер до перестарілої „остполітік", чи старосвітської польської колоніяльної політики.

АГРУ також пригадує і Польщі, і Ватиканові, що вони в 1975 році підписали Гельсінські угоди (підписані 33-ма країнами Европи, Канадою і ЗСА), в яких є ґарантії прав людини і свободи релігії.

Божена Ольшанівська

15-го червня, 1998

Українцям в Нью Йорку роблять кривду

Програму збереження документальної спадщини стейту Нью Йорк „Метро" засновано законом у 1988 році. Ця програма, поширена на ввесь стейт Нью Йорк, була призначена для того, щоби розшукати, упорядкувати і надати для використання історичні документи стейту Нью Йорк.

В регіоні міста Нью Йорк та повіту Вестчестер дослідження мали бути проведені відносно арабських, корейських та українських громад. Була видрукована і розповсюджена двомовна листівка і були зроблені старання знайти особу, яка виконає працю зв'язкового консультанта (на неповний час) в допомозі регіональному архівістові дістати документи-архіви українських організацій.

На жаль, довший час ніхто з українців не голосився на цю працю. Але в червні 1997 року на заклик Ольги Кузьмович у „Свободі" на ту працю зголосилася Божена Ольшанівська. Вона післала подання і свою біографію до „Метро" і чекала, коли її приймуть до праці. Від „Метро" не було реакції. Після багатьох спроб, телефонічних розмов і запитів, чому з нею ніхто з „Метро" не контактується в тій справі, вона дістала телефонічну відповідь в грудні 1997 року, що український проєкт тимчасово припинено і якщо буде зміна, тоді її повідомлять.

В червні 1998 року вона знову написала до „Метро" і запитала, коли почнеться український проєкт. У відповідь дістала листа, в якому менаджер проєкту документів спадщини Голлі МекКеммон відповіла: „В теперішній час ми не зробили жодних плянів, щоб продовжувати український проєкт... Якщо проєкт стане актуальним, я з вами сконтактуюся".

Лист дивний своїм текстом. Як нам відомо, проєкт ніколи не почався. Також виринає питання, чому український проєкт не буде „продовжуватися"? І чому в тій справі не повідомили українську громаду в Нью Йорку? Виглядає, що українцям знову сталася кривда. Як в стейті Нью Йорк вистачило людей, сили і грошей робити арабський і корейський проєкт, то чому не український?

Ми, українці, не можемо дозволити на те, щоб нас кривдили. Через те є доцільним зареагувати і писати-телефонувати до посадника Нью Йорку Рудольфа Джуліяні, а відтак до губернатора Джорджа Патакі і запитати їх, в чім справа?

Тому просимо і заохочуємо писати-телефонувати до: Holly MacCammon, Documentary Heritage Program Manager, Metro, Metropolitan New York Council, 5 East 11th Street, New York, NY 10003; tel.: (212) 228-2320; Mayor Rudolph W. Giuliani, City Hall, New York, NY 10007, tel.: (212) 788-1400; Governor George Pataki, 633 3rd Avenue, New York, NY 10017, tel.: (212) 681-4580.

За інформаціями слід писати-телефонувати до: UNCHAIN, 43 Midland Plalce, Newark, NJ 07106; tel.: (973) 373-9729; fax (973) 373-4755.

Володимир Боднар,
Нюарк, Н.Дж.

Оксана Паламарчук

Євген Курило: мої молитви...

I

Якось, після виходу книжки „... А музи не мовчали" (театральне життя у Львові в 1941–44 роках, у розмові зі мною народний артист України Олександер Гринько сказав з захопленням: „...Один Курило чого вартував. Красень. Блискучий, багатогранний актор театру і кіно".

Тож, гортаючи сторінки старих газет, спогадів діячів мистецтв, які нарешті „вийшли" з-під залізної завіси, знаходимо найпохвальніші оцінки праці Євгена Курила у багатьох ділянках. Його чудова постава, дивовижна врода, помножені на яскравий талант, вийняткову працьовитість і велику відповідальність перед Україною, виділяли Євгена Курила з-поміж інших, не менш обдарованих акторів, діячів-митців і просто з-поміж оточення...

Євген Курило був однією з тих яскравих особистостей, яка залишила по собі незгладимий слід великого актора, мистецького діяча, громадянина-патріота. Був ним завжди, за усіх умов і обставин — і у рідній Галичині, і на чужинецьких теренах...

... Якимись міченими різним кольором були в його житті осінні місяці: жовтень і листопад. 18-го жовтня 1912 року народився у Чорткові на Тернопіллі, а 16-го жовтня 1984, за два дні до уродин, його серце зупинилось... 8-го жовтня 1935 року випадково зустрівся з керівником театру „Заграва" Володимиром Блавацьким, а уже 11-го листопада у Перемишлі дебютував як професійний актор...

А почалось все майже випадково. Євген Курило змалку „тягнувся" до театру, до мистецтва. Начебто жартома „пішов" у артисти хору „Думка", потім став статистом і виконував незначні ролі в театрі ім. Тобілевича, виступав у аматорському гуртку „Сфінкс". Ще зовсім молодим, а був це початок 30-их років, юнак шукав себе. І може підсвідомо, але знав, що його майбутнє — сцена. Приваблювала вона хлопця чимраз більше. Не міг бути непоміченим оточуючими. Та „помічали" його по-різному. Друзі бачили паростки великого мистецького життя, а вороги запідозрили у спробі „намагання відірвати частину від цілости польської держави" і з таким тавром запроторили до польської тюрми. На щастя, справа довго не тривала і, як сам казав, „щоб замести сліди за собою", потрапляє у Львів.

Випадкова зустріч з В. Блавацьким вирішує майбутнє: Є. Курило став актором „Заграви". Писав В. Блавацький у „Спогадах": „Заграва" була однією сім'єю: Леся Кривицька, Віра Левицька, Марія Степова, Ніна Лужницька, Ганна Совачева, Ярослав Рудакевич, Євген Курило, Людмила Сердюкова, Богдан Паздрій, Осип Горняткевич... — „залізні загравісти", які творили постійну основу мистецького колективу". (З книги Валеріана Ревуцького „В орбіті світового театру", с. 158).

Минає лише кілька тижнів, — і молодий актор Євген Курило дебютує у Перемишлі у ролі Аліка в комедії „Верблюд вухом голки". В. Блавацький, як режисер-постановник „Верблюда", під час обговорення прем'єри дає такі оцінку молодому акторові: „Учора таки проліз верблюд вухом голки, і Євген Курило доказав, що його місце — на сцені. Вітаю його в гурті наших акторів" (Зі статті Олега Лисяка „Відійшов видатний актор — патріот і громадянин", 10-го грудня 1995 р., газета „Національна трибуна").

Далі йшли ролі і успіхи в „Голготі", „Думі про Нечая", „Лицарях ночі". Після виконання ролей князя Ігоря в „Слово о полку Ігоревім" та Виніція в „Камо грядеши" Євген Курило поставив себе в ряди провідних акторів сцени, як справжній професіонал. Критика відзначила, що молодий актор „блискуче розв'язав сценічний образ, переконливо здобув собі велике визнання".

Під час показу „Камо грядеши" Г. Сенкевича, у якій Євген Курило блискуче грав Виніція, донька письменника висловила велику подяку В. Блавацькому та авторові інсценізації твору „Quo vadis" Г. Лужницькому і домагалась перекладу польською мовою для „справжньої", як говорила, популяризації батькового твору. Успіх вистава мала нечуваний. Вистави показувались по дві, а той три рази підряд.

У 1939 році Є. Курило увійшов у групу театру ім. І. Франка в Станиславові, а згодом переходить до театру ім. Лесі Українки у Львові. Успішно грає роль Платона Кречета, виконувану ще в Станиславському театрі, Михайла Гурмана в „Украденому щасті", готує Довбуша, Гриця... Водночас одержує запрошення на зйомки фільму „Вітер з України" і працює під мистецьким керівництвом Олександра Довженка. Готується до зйомок в екранізації „В степах України" (Київ) та „Мені однаково" (Ленінград).

І хтозна як повернулося б життя Євгена Курила... Та розпочалась війна. В одному з інтерв'ю сам звіряється, що ніколи не шкодував за кар'єрою кіноактора... „хоча вмовляли мене режисери в Києві, що я, мовляв, „типовий фільмовий актор", навіть сам Довженко мене в тому переконував, але я думаю, що фільмова діяльність не може дати акторові того внутрішнього задоволення, яке виникає з безпосереднього контакту з глядачем „на живо".

Періодом найвищого акторського злету Євгена Курила була праця у трупі Українського Театру, який протягом повних трьох сезонів діяв у Львові у 1941-1944 роках.

Не зважаючи на час воєнного лихоліття, у Львові згуртувались сподвижники національного духа і великими мистецькими здобутками довели, що український народ не розгубив своїх духовних скарбів і традицій. Сповнені жертовної самовідданої праці, митці працювали на Україну, всіляко „оминаючи політичне та суспільно-економічне становище" (В. Витвицький. „Музичними шляхами", спомини, 1939 р.).

Свідома частина української інтеліґенції, до якої належав Є. Курило, добре орієнтувалась в ситуації, створеній фашистським режимом і, належно оцінивши її, використовувала усі „щілинки" дозволеного для утвердження української культури.

(Закінчення буде)

Християнська спільнота „Віра і Світло”

Як зродилась спільнота „Віра і Світло”? У Франції в одній родині було двох неповносправних хлопчиків і їх не хотіли прийняти до групи паломників з одної єпархії, мовляв — вони і так нічого не зрозуміють, а будуть „турбувати і тривожити інших”.

Батьки вибралися з дітьми до Люрду самі, але і там відчули, що вони „з такими дітьми повинні залишитися вдома”.

Коли Жан Ваньє після заснування Ковчегу кожного року відбував паломництво з особами неповносправними, оповідав, наскільки це переживання допомогло їм усім піднестися духово. Тому, що страждання батьків та опікунів діткнули також і Марі-Елен Матіє, в неї зродилася думка (а було це в 1968 році), чому б не зорганізувати прощу з розумово-неповносправними дітьми та дорослими. Тоді Церква може відкрити, що вони також є Божими дітьми, що вони покликані зустрітися з Ісусом і відчути Його особливу любов до них. Батьки могли б бути разом з ними, але добре було б запросити якихось молодих людей, щоб батьки не були полишені зі своїми дітьми на самоті. Після довгої і нелегкої підготови, 9-го квітня 1971 року, у Велику П'ятницю, в Печері Масабієль в Люрді зібралося 12,000 прочан, з яких 4,000 були особи розумово-неповносправні. Проща тривала три дні, всі разом жили в мирі і радості, яку неможливо описати. Навіть мешканці Люрду перейшли від страху на здивування, а потім на сердечне вітання. Прощу названо „Віра і Світло”, але так Жан Ваньє як і Марі-Елен Матіє вважали, що щось повинно продовжуватися. Отже, в 1971 році вони обоє стали засновниками спільнот „Віра і Світло”. Ці люди регулярно зустрічаються, щоб об'єднатися, зростати в любові, підтримати один одного.

В 1982 році на генеральній асамблеї в Англії була прийнята Конституція і Хартія для „Віри і Світла”. „Віра і Світло” ґрунтується на переконанні, що кожна неповносправна особа є повноцінною людиною, яка має такі самі права, які надаються всім людям: передусім право бути люблено, визнаною і шанованою як особистість. Така особа також має право одержати допомогу для її духового і особистого розвитку. Під сучасну пору спільнота „Віра і Світло” поширюються в 70-ох країнах.

В Україні маємо вже 11 спільнот. Ініціатором „Віри і Світла” в Україні була Зеня Кушпета з Торонто в Канаді. В 1992 році їде в Україну, починає відвідувати доми, де живуть сім'ї з дітьми або дорослими зі зниженим інтелектом (розумово неповносправні), запрошує їх збиратися разом для взаємної підтримки та спілкування. До цього часу ці сім'ї і їхні діти були дуже відчужені від суспільства і Церкви, відкинені, понижені, нікому не потрібні, без жодної підтримки чи допомоги. З. Кушпета їде також до молодіжних організацій та розповідає про рух „Віра і Світло” і заохочує зацікавлених стати приятелем особи неповносправної в дусі Євангелії. Саме в неповносправних людей можна відкрити їхній особливий дар безпосередності, правдивості, простоти, любови, єднання.

Перша зустріч відбулася у Львові в травні 1992 року. Тепер зустрічі відбуваються кожної суботи. Сходяться неповносправні з батьками та опікунами (переважно молоді студенти) на молитву і співи. В першу неділю місяця мають спільну Літургію, на якій прислуговують неповносправні друзі, а в третю неділю велику спільну зустріч-святкування. Спілкуються, діляться новинами, розважають над духовою темою, а тоді гри, співи, танці та спільна трапеза. Два рази в тижні відбуваються „майстерні”. Під час літа їдуть на табори з духовними програмами, відбувають прощі до Гошева, Унева і Зарваниці. Організуються реколекції для „Віри і Світла”, як також і для загальної молоді.

На реколекції приїздив в 1993 і 1994 роках покійний вже о. Генрі Ноуен, настоятель Ковчега з Торонто, автор численних духових книжок, а в роках 1993, 1995 і 1997 Жан Ваньє, також автор книжок, статтей і брошур, і в 1996 і 1997 роках, о. Жозеф Ларсен, міжнародний капелян „Віри і Світла”. Деякі книжки Генрі Ноуена і Жана Ваньє перекладають на українську мову, а видає їх видавництво „Свічадо”. В Україні кожна спільнота має свого капеляна. Капеляном на цілу країну є о. Гліб Лончина, а дорадчим єпископом Владика Любомир Гузар.

Відбулися Міжконфесійні Духовні Зустрічі з Жаном Ваньє в Києві і у Львові. Основна тема зустрічі — „Відкриймо наші серця до любови”. Це ідея, яку відстоює Жан Ваньє про важливе місце слабших людей, що страждають посеред нас. Адже милосердя до розумово неповносправних не лише іде від нас, але і вони розкривають наші серця, пробуджують у нас доброту, дають нам можливість оцінити своє життя, відчути свою власну внутрішню убогість. Ці люди, будучи часто самітними та відчуженими від суспільства, спонукують нас до братерської любови, до ніжности один до одного, до внутрішнього зростання та єдности. Таким чином посеред терпіння Бог посилає надію для Церкви, для суспільства, для людства. Коли ми все себе краще пізнаємо, тоді відкриваємо, що те, що нас об'єднує, є набагато важливіше від того, що нас розділює. „Віра і Світло” вірить в слова св. Павла: „Бог вибрав немудре світу, щоб засоромити мудрих, і безсильне світу, щоб засоромити сильних...” (І Кор., 1,27). І так маленьке зернятко розрослося у велике дерево і кожна спільнота відповіла на дар і на волю Божу: жити в єднанні, в любові з нашими слабшими братами і сестрами і разом іти шляхом св. Євангелії.

В Україні нараховується також біля 85,000 дітей фізично неповносправних внаслідок неврологічних недомагань. В самім Львові їх є біля 900, а в околиці Львова коло 1,600. Таких дітей до шкіл не приймають, хіба з дуже незначними ознаками хвороби. Нові регабілітаційні центри є необхідні, бо існуючі послуги є дуже невистачальні. А як сумно стає, коли батьки віддають своїх дітей з більшими фізичними недомаганнями до т. зв. інтернатів. Наглядачі тих домів не дуже ними піклуються, а про лікування, навчання чи регабілітацію немає мови.

В 1990 році створено товариство „Надія”, яке об'єднує батьків для захисту прав неповносправних дітей на достойне життя в суспільстві та забезпечення їх регабілітації, лікування, навчання, доступу до матеріяльних та культурних цінностей. Діяльність цього товариства є підтримана Канадійським Фондом Дітям Чорнобиля.

Від 1993 року співпрацює з товариством „Надія”, спільно з Кушпетою, Оксана Кунавець, яка передає своє знання молодим професіоналістам у ділянці регабілітаційної терапії. В тому самому році в приміщеннях, виділених Львівським управлінням освіти, постає Дитячий регабілітаційно-педагогічний центр „Джерело”.

Тепер в центрі діє 4 дошкільні групи і 3 кляси для неповносправних дітей. Там одержують вони освіту і регабілітацію. Інші беруть участь в окремих програмах, а ще є і такі, які приїжджають з батьками на консультацію, а центр забезпечує їм транспортацію. Вони мають доступ до регабілітації, мовної і масажної терапії, а також центр забезпечує їх обладнуванням. В центрі організуються різноманітні навчальні забави, вправи і руханки. Вже можна помітити позитивні результати праці: незважаючи на свою фізичну неповносправність, діти вчаться діяти самостійно, розвивають свої вміння і таланти. Вони дуже люблять приходити до центру, частіше сміються, спілкуються між собою та тішаться своїм перебуванням у ньому.

Цей центр є лише початком величезної роботи, що допоможе тисячам і тисячам фізично неповносправних дітей з цілої України знайти своє місце в суспільстві. Тому, що ділянка активної регабілітації була зовсім не розвинена в Україні, у Львівському Державному Інституті Фізичної Культури була розпочата навчальна програма з регабілітації, складена згідно зі стандартами Світової Фізіотерапевтичної Федерації і при кінці цього шкільного року інститут випустить майже 30 спеціялістів.

Щоб підтримати діяльність Дитячого Регабілітаційного Центру „Джерело”, потрібна допомога обладнанням, навчальними матеріялами і грішми. Вони надіються на нашу підтримку. Адреса центру: „Джерело” — Регабілітаційно-педагогічний Центр, директор: Мирослав Николаєв, вул. Пасічна 78/6, 290038 Львів; тел.: 71-22-56 або 42-57-50.

Пожертви на „Джерело” можна вплачувати до Кредитівки „Самопоміч” на число конта Комітету Допомоги Україні: 11178-„Джерело”. Чеки виписувати на Committee to Aid Ukraine і пересилати на адресу Ukrainian Selfreliance Michigan Federal Credit Union, 26791 Ryan Road. Warren, MI 48091.

Орися Лончина

Подяка за допомогу

Ще у жовтні 1996 року, молоді батьки з Івано-Франківська звернулися за допомогою до людей доброї волі, для їхньої маленької доні Христинки Ковтун, яка терпить від дитячого церебрального паралічу. Такі особи знайшлися серед діяспорної громади, а складені ними фонди допомогли хворій дитині.

Ще раз рідні дитини від щирого серця дякують всім тим, що допомогли своїми датками хворій дитині та подають наступний список тих, які відгукнулись. По **100** дол. Ф. С. Сікуріті, Н. Н., Лідія і Богдан Бойчуки. **51** дол. Василь і Михайло Наконечні, по **50** дол. Віра і Вінємін Коршун, Наталія Кравчук, 277 Відділ УНС в Гартфорді, Анісія і Петро Мірчуки, Анна і Володимир Коваль, Люба і Богдан Доборчак, по **25** дол. Люція Джаскіс, Стефанія і Стефан Покора, Анна Піццуто, Ґолдстейн'с і Розенберґ'с, по **20** дол. П-во Дитиняк, Марія і Мирон Кузьо, Емілія Герасимчук, Павліна Данчук і Марія Решетник, **17** дол. Ніна Михайлевич, Ольга Руда, **15** дол. Мелания Кокорудз, по 10 дол. Ольга і Петро Байко, Анна і В'ячеслав Роспутко.

Молимо Всевишнього, щоб стократно винагородив вас за добре серце та охоту допомогти хворій дитині.

Бажаючі допомогти можуть висилати свої датки на адресу: Ukrainian Self Reliance Federal Credit Union, 1729 Cottman Ave., Philadelphia, Pa. 19111 Acct. Kristin Kovtun 8282-1 тел. (215) 725- 4430.

„Мистецтво...”

(Закінчення зі стор. 1)

малярства, що він їх уживає.

Він, як вияснює, працює у різних видах художньої техніки — в олії, графіці, акварелі і акрилику. А завжди техніка продиктована внутрішнім змістом картини.

— Моє ціле життя — це пошук. Розуміється, хоча перебуваю тут, тримаю зв'язок з Україною, з моїми давнішими професорами і завважую, що тепер панівне в Україні абстрактне мистецтво, але хоча воно інакше, важливо, щоб мало серце і корінь український. А в тім ми мусимо давати більше інформацій про наше мистецтво, маємо скарби, але не завжди вміємо їх використати.

— А як ви це виконуєте? Та ж тут маєте до того можливість.

— Я працюю широко в модерному стилізованому українському мистецтві. Маю зв'язки з американським та еспанськомовним світом, ось тут пише про мене еспанськомовна преса. А тут, погляньте, відома широко книжкова фірма „Барнс і Нобел” виконала мій проєкт оголошення для себе. А це не одна моя реклама. Тільки годі все виконати, що бажаю. Брак часу не дозволяє. А так хочеться допомогти до того, щоб Україна показувала світові своє думаюче мистецтво на світовому рівні.

— Добре, а що у вас тепер на першому пляні?

— Як вам відомо, підготовляю виставку своїх праць на Союзівці. Вже маю на це дозвіл, і вона буде відкрита в суботу, 4-го липня, о год. 2-ій по полудні. Підготовляю до виставки яких 50 праць різного жанру. Але тепер вона буде життєрадісна, бо попередня була сумна. А як тут не робити радісної, коли це саме 20 років, як я виставляю? Я рівночасно працюю над монографією, в якій, між іншим, хочу подати крім зразків своїх праць також список осіб та установ, що мають мої праці.

— А скажіть, які з ваших численних робіт найближчі вашому серцю?

— Важко сказати. Але хіба „Україна моя соняшна”, над якою працюю вже 10 років, „Катерина”, але знаєте, важко сказати...

— Я вірю, тим більше, що бачу, як різний є ваш матеріял та тематика. Вигляд і портретист,а цікавить вас і природа України та її історична тематика. А вже техніка у вас справді різнородна! Буде на що поглянути на вашій виставці на Союзівці. А це саме перший довгий кінець тижня у літі, то й гостей буде багато, а тим і ваших звеличників.

Ми і ювілей...

(Закінчення зі стор. 2)

вує нашу увагу, зокрема дуже precизно сформульовано тему Синоду: „Роля УГКЦ у лоні Вселенської Католицької (тобто Римо-Католицької) Церкви”. Комусь дуже залежало на цьому, щоб ролю нашої Церкви не розглядано в ширшому маштабі, на вселенському християнському форумі, або у всеукраїнському церковному житті, з великими ідеями і візіями Митрополита Андрея і Патріярха Йосифа. Тому в дефініції теми Синоду виразно підкреслено, що її роля обмежена до „лона” Римської Церкви. Нашу Церкву трактують як якусь неназоджену ще дитину, що перебуває в лоні своєї матері, не має свободи рухів, не має свого голосу, не живе ще своїм окремим життям. Тому й наш постійний Синод постановив уже, що наші найголовніші святкування 2000-ліття відбудуться в Римі. Чомусь навіть наше улюблене традиційне свято Покрови Пресвятої Богородиці, в якому братимуть участь також закарпатці, відбудеться в Римі, в присутності Папи. Хіба ж ми, члени того самого народу і тієї ж самої Київської Церкви, не можемо спільно відсвяткувати цей празник на рідних землях, в Ужгороді і Львові, а вже зокрема в Києві, але мусимо їхати до Риму?

Виглядає, що наша Церква мусить не тільки зовнішньо якнайтісніше єднатися з Римом, але ще внутрішньо ввійти в „лоно” Римської Церкви, тобто цілковито злитися з нею.

Єдиний вихід

Своїм віщим духом Патріярх Йосиф передбачив сьогоднішні трагічні часи, в яких перебуває наша Церква, тому його напімнення і остороги відносяться також і до нас. Як і колись, так і тепер звертається у своєму „Заповіті” до наших Владик і закликає їх: „В єдності рятуйте нашу Церкву від загибелі і руїни!”

Для порятунку Української Греко-Католицької Церкви від неминучої загибелі наш церковний провід мусить здобутися на відважний, рішучий крок: шукати шляхів до єдности з Українською Православною Церквою в єдиному Київському Патріярхаті, що перебуватиме у вселенській духовній спільності з іншими рівноправними Церквами Сходу і Заходу.

В такому намірені треба нам ревно молитися, працювати, ширити ці ідеї серед народу і гідно приготовлятися до зустрічі цього ювілею 2000-ліття Народження Божої Правди на землі.

Л. Кучма...

(Закінчення зі стор. 1)

пристрасті навколо розподілу керівних постів.

Детально розглянувши на своєму засіданні 17-го червня питання фінансової стабілізації, Уряд звернувся з проханням обговорити їх на засіданні Ради національної безпеки і оборони України. Враховуючи всю складність і відповідальність економічної та соціяльної ситуації і керуючись Конституцією, РНБОУ рекомендувала Президентові України врегулювати ряд життєво важливих для країни питань економічного життя своїми указами.

Йдеться про комплекс невідкладних заходів, спрямованих насамперед на ослаблення податкового тиску, стимулювання виробництва. Зокрема передбачається зменшення ставки податків на додану вартість, зниження податкового навантаження на фонд оплати праці, запровадження давно очікуваного селянами єдиного сільсько-господарського податку, спрощення порядку оподаткування малого підприємництва. До речі, це якраз те, що обіцяли у своїх передвиборних програмах практично всі нинішні депутати. Це стосується заборгованости із заробітної платні та інших виплат. Уряд опрацював законопроєкти, які дозволяють додатково мобілізувати для її погашення понад 1 блн. грн.

Однак відсутність законодавчого регулювання не дозволяє задіяти усі можливі фінансові ресурси. Народ, держава не можуть і надалі залишатися заручниками невизначености, що складається у Верховній Раді. Тому я беру на себе відповідальність і, виходячи з рекомендації Ради національної безпеки і оборони, приймаю рішення видати необхідні Укази.

Одночасно до Верховної Ради буде подано проєкти відповідних законів, які вона має розглянути протягом місяця. Завдяки цьому ми, по-перше,не будемо втрачати час через політичні розбірки в парляменті, подруге, отримаємо можливість перевірити пропоновані норми практикою і внести в разі потреби зміни, доповнення чи уточнення вже в закон.

Шановні співвітчизники! Розумію, що не всі кроки будуть популярними, але розраховую, що ви підтримаєте дії Президента, що вони знайдуть розуміння і в парляменті. Іншого шляху просто немає. Водночас уже вкотре пропоную народним депутатам врешті-решт усвідомити: з двох варіянтів відносин між законодавчою і виконавчою владою — продовження конфронтації чи співпраця — прийнятний лише другий”.

У СЕРЕДУ, 17-ГО ЧЕРВНЯ, Меделин Олбрайт, секретар Державного департаменту закликала Іран до співпраці в накресленні „мапи шляху, котрий провадив би до нормалізації стосунків”. Цей її заклик був першою спробою Уряду президента Билла Клінтона піти на зустріч, обережним спробам нового поміркованого іранського президента. Скоро буде 20 років, як іранська революція 1979 року обірвала стосунки з Вашінґтоном і встановила фундаменталістичний ісламський уряд у Тегрaні. М. Олбрайт підкреслила, що прийшла пора найти шлях до співпраці між цими двома країнами та цивілізаціями, котрі вони представляють. Бо неспроможність це здійснити, на її думку, це вияв невідповідальности з обидвох сторін. Виступаючи з доповіддю перед Азійською спілкою в Ню Йорку, М. Олбрайт хвалила президента Моххамеда Хатамі, котрий почав своє урядування минулого літа, як того, що „заслуговує на пошану, бо був обраний іранським народом”.

Українських дітей — до українських літніх таборів!

Із невимовним смутком повідомляємо рідню, приятелів і знайомих у ЗСА та в Україні, що в суботу, 30-го травня 1998 р. з волі Всевишнього упокоївся в Бозі наш найдорожчий, трудолюбивий і ніколи незабутній

бл. п.

ІВАН ОМЕЛЬЧЕНКО

Нар. покійний 5-го травня 1905 р. на Донеччині, в селі Доброполя.

Покійний любив Україну та її церкву, на що посвячував багато часу і праці, жертвеністю в допомозі за державну незалежність на що мас похвальні заслуги, грамоти та листи.

ПОХОРОННІ відправи відбулися в Денвері, Кольорадо, у каплиці у похоронному заведенні Olinger.

ПАНАХИДУ відправили у понеділок, 1-го червня увечорі, а похорон відбувся 2-го червня у вівторок о год. 1-ій по пол. Тіло покійного поховане на Денверському цвинтарі Olinger.

Царство йому небесне, нехай з Богом спочиває.

У глибокому смутку залишені
дружина — ОКСАНА
родина у ЗСА й в Україні.

У десяту сумну і болючу річницю відходу у вічність нашої дорогої і незабутньої ДРУЖИНИ, МАМИ, БАБУНІ І ПРАБАБУНІ

бл. п.

МАРІЇ АНДРІЮК
з роду ПАНЕВНИК

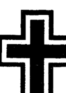
будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ
і Панахиди
у наступних Божих храмах:

субота, 27-го червня 1998 р.
в церкві св. Івана Хрестителя, в Нюарку, Н. Дж. о год. 7:45 ранку;

неділя, 28-го червня 1998 р.
в церкві св. Тройці, в Ірвінґтоні, Н. Дж. о год. 11:30 ранку.

Просимо друзів і знайомих згадати покійну у своїх молитвах.

У глибокому смутку
муж — АНДРІЙ з родиною

З невимовним жалем і смутком повідомляємо родину, приятелів і знайомих та українську громаду, що 23-го травня 1998 р. в Балтиморі Мд., з волі Всевишнього відійшов у вічність наш найдорожчий і незабутній МУЖ, ТАТО, ДІДУСЬ, ШВАҐЕР, ВУЙКО і СВАТ

бл. п.

д-р міжнародного права
ЯРОСЛАВ БОГДАН ШАВ'ЯК

нар. 15-го вересня 1905 р. в Тернополі, Україна, в родині Анонія і Марії з Баворовських.

Дійсний член Наукового Товариства ім. Шевченка, член Українського Бібліотекарського Товариства в ЗСА і Союзу Українських Журналістів Америки.

ПАНАХИДА відбулася у вівторок, 26-го травня у похоронному заведенні Lilly & Zeller в Балтиморі, Мд.

ПОХОРОННІ відправи відбулися в середу, 27-го травня в церкві св. Михаїла, а відтак на цвинтар св. Михаїла в Балтиморі Мд.

У безмежному горю:

дружина	— ЛІЛЯ
донька	— ІЛЯНА ПАСЛАВСЬКА з мужем МИХАЙЛОМ і сином БОГДАНОМ
шваґерки	— ДАРІЯ ЧОРНОДОЛЬСЬКА зі сином АНДРІЄМ з дружиною ЛЮБОЮ і дітьми ВОЛОДИМИРОМ, ТЕРЕНЕЮ, НАДЕЮ і ДАРЧИКОМ
	— МИРОСЛАВА ГУК з донькою ХРИСТЕЮ і синами АДРІЯНОМ і ЮРІЄМ з дружиною ЛІДОЮ і дітьми ІГОРЕМ і ТАНЕЮ
	— ІРЕНА ГАЛУЩИНСЬКА-ПІК зі сином ЮРІЄМ з дружиною МАРУСЕЮ з доньками ГАЛЕЮ і МАРТОЮ з родинами та з донькою АРЕТОЮ НАДОЗІРНОЮ з мужем ВІКТОРОМ і донькою НАТАЛКОЮ
шваґер	— РОМАН МРИЦ зі сином ЕРАСТОМ і донькою РОМАННОЮ з родиною
свати	— ЛІДА і БОГДАН ПАСЛАВСЬКІ

ближча і дальша родина в ЗСА, Канаді, Польщі й Україні.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
бл. п. покійного будуть відправлені заупокійні
СЛУЖБИ БОЖІ
в таких церквах:

св. Михаїла в Балтиморі, Мд.;
свв. Апостолів Петра і Павла в Клівленді, Огайо і
в Україні.

Замість квітів на могилу покійного родина просить складати датки на церкву св. Михаїла в Балтиморі, Мд. або на інші цілі.

80-ий ювілей слави і краси

Ірина Банах-Твердохліб належить до діячів українського мистецтва, які впродовж багатьох десятиліть розгортають свою подвижницьку діяльність далеко за межами рідної землі. Епіграфом до творчого портрету мисткині можуть бути слова: „Вчитися ніколи не пізно”. Сама Ірина Банах-Твердохліб опановувала різні техніки мистецького вислову, знайомилась із стилями визначних митців, які відіграли величезну ролю у формуванні сучасних течій мистецтва, постійно зверталася до українського народного мистецтва у його багатоманітних проявах. Звідси постійне збагачення мови Ірини Банар-Твердохліб з огляду кольорової гами, форми і самої композиції. Мисткиня не обмежує свою творчість тематично чи засобами мистецького вислову. Вона малює те, що може виявити думки, почуття, ідеї, які опанувала її уяву, те, що на даний момент найбільше хвилює. Усі ділянки творчости Ірини Банах-Твердохліб — малярство, графіка, емаль, вибійка, кераміка — несуть у собі тему любови до рідної землі та туги за нею.

Народилася Ірина Банах-Твердохліб 27-го березня 1918 року у Винниках, де і пройшли її дитячі та юнацькі роки. Після закінчення середньої школи вона деякий час бере уроки малярства у Фелікса Вигживельського, головного декоратора Львівського Театру. А 1939 року вступає на навчання до Державного Інституту Пластичного Мистецтва у Львові (серед викладачів — Микола Федюк). Після завершення мистецьких студій Ірина деякий час викладає малювання у Середній Фаховій Жіночій Школі у Львові. Тоді ж стає членом Спілки Образотворчих Мистців. Війна відірвала Ірину Банах-Твердохліб від рідного краю — у 1944 році виїжджає до Австрії. Але і тут працює для улюбленого мистецтва. Бере участь у збірних мистецьких виставках, які влаштовувала Спілка Образотворчих Мистців на чужині. Після переїзду (1944) до Америки (Рочестер) Ірина Банах-Твердохліб знаходиться у вирі культурно-мистецького життя еміґрації. Продовжує мистецькі студії у Технологічному Інституті у Рочестері на курсах малярства, фігурального рисунку, шовкодруку, фотошовкодруку, кераміки, фотографії, а також займається ткацтвом, емаллю, керамікою. Є членом Мистецького Клюбу у Рочестері, членом Об'єднання Українських Мистців в Америці. Роботи І. Банах-Твердохліб користуються успіхом на численних збірних та індивідуальних мистецьких виставках у багатьох містах Америки та Канади. Про творчість І. Банах-Твердохліб кажуть: Яр Климовський: „Має високорозвинений мистецький смак і мило вражає їй притаманна теплота й надівсе щирість”; Д-р Михайло Лоза: „У неї справді золоті руки, які не знають втоми, які постійно діють, постійно творять і тим самим постійно збагачують мистецьку скарбницю Ірини Твердохліб”.

Охоче і багато І. Банах-Твердохліб працює в пейзажному жанрі. Часто зображує чарівну красу гірських краєвидів, які дещо нагадують рідні Карпати. Але найбільше, як зізнається сама Ірина, вона любить змальовувати „рівнину, простір, далекий горизонт”. З особливим натхненням мисткиня малює парки у різних місцевостях. Також улюбленим пейзажним мотивом Ірини є церква. Мисткиня демонструє знання церковної архітектури, майстерність рисувальника і колориста.

Основним мотивом численних натюрмортів І. Банах-Твердохліб є квіти. „Залюбки малюю квіти, але найкраще змальовую їх, як вони ростуть у моєму городі, а їх тут так багато й такі ж красні вони”. Натюрморти Ірини приваблюють поетичністю і теплотою, багатством і гармонійністю фарб, радісним відчуттям життя.

Значне місце у творчості художниці займає образ української Мадонни як усоблення Добра і Вічности. В іконах Ірина йде за певними іконографічними законами, водночас вносить багато рис власної мистецької мови, що зближує її з іншим жанром творчости — портретом. А портрети Ірини відзначаються безпосередньою щирістю. Вони звільнені від другорядних елементів і основним засобом розкриття внутрішнього стану людини мають колір.

У численних тематичних картинах (сама Ірина називає їх „символічними”) перед нами постає малярка сильного і патріотичного характеру: „Я тяжко переживаю недолю нашого народу й болію над тим, що наша молодь про це небагато знає. Взявши це під увагу, я намалювала символічні картини, котрі можуть спонукати молоде покоління вжитися в ці трагічні моменти з нашої історії і на них виховувати своє насліддя”. Темою цих картин є нелегка історична доля України, шляхи її народу до волі. Свої символічні картини художниця супроводжує коротким поясненням. Наприклад, до картини „До волі”: „Людині, як тій пташині, жодні скарби і перешкоди не можуть заступити дороги до волі”.

Цікаві творчі знахідки мисткині у численних монотипіях, які вона виконує у власний спосіб. У монотипі багало ефектів дає творові, крім кольору та рисунку, і певна припадковість, зумовлена самою технікою виконання: відповідно витиснена на площині фарба і розведена на ній. Техніка монотипії дає змогу висловитись густими, насиченими фарбами або ніжними акварельними тонами, часто обмеженими до двох кольорів.

Якщо у малярстві І. Банах-Твердохліб використовує олію, темперу, сучасний акрилік, то у графіці, прикладному мистецтві працює з різними матеріялами, тому й технічні засоби тут набагато ширші.

Найцікавішою ділянкою прикладного мистецтва мисткині є роботи в техніці емалі, які вражають яскравістю, чистотою, вишуканістю, прозорістю барв. Це пейзажі з церковними мотивами, натюрморти, твори абстрактні за формою і кольором, композиція кубістичного стилю.

Техніку виконання батіку, текстильної вибійки І. Банах-Твердохліб вивчала ще у Львові, а пізніше вдосконалювала своє мистецтво, відкриваючи широкі можливості для використання і творчого переосмислення невичерпного багатства народної орнаментики. У своїх композиціях, поруч із рослинним та тваринним орнаментом, мисткиня вводить і елементи геометричних форм. „Вибійкою” прикрашала численні рушники, скатертини, одяг. Прагнучи відтворити на чужині призабуте старе народне мистецтво, Ірина проводила ряд практичних семінарів, де розповідала про історію „вибійки” та демонструвала методи її виконання. Наслідком тривалого вивчення Іриною цієї техніки стало дослідження „Історія вибійки”. Ірина Банах-Твердохліб зверталась і до кераміки, в якій використовує мотиви з різних реґіонів України.

Майстерність рисувальника демонструють графічні роботи І. Банах-Твердохліб.

Проявила себе мисткиня і як професійний фотограф, використавши усі кольорові фоторепродукції для власної монографії.

Дарований Богом талант Ірини Банах-Твердохліб розвивається динамічно. Мисткиня дуже працьовита, вдумлива, сповнена творчої енерґії, а над усе вимоглива до себе. Вона ніколи не задовільняється досягненим, завжди прагне написати якісно новий, художньо довершеніший від попереднього мистецький твір.

Мар'ян Зубеляк,
(„Винниківський Вісник”)

Коментують...

(Закінчення зі стор. 1)

тичними політиками, які задеклярували бажання демократичного поступу. Треба вміти провадити переговори, домовлятися, використовувати демократію, зокрема ще й як важливу процедуру. Треба цьому вчитися усім, у тому числі й депутатам. Тоді й населення змінить своє ставлення до влади.

Неґативна думка про владу почала формуватися саме через те, що вже понад місяць Верховна Рада неможе продемонструвати вміння знаходити вихід із складних ситуацій.

Незабуваймо, що зіткнення будь-яких інтересів завжди має демократичний спосіб вирішення, випрацюваний багатовіковим і складним досвідом утвердження демократичних інституцій”.

Конституційний...

(Закінчення зі стор. 1)

зети „Арґументи і Факти“. На запитання, кого зі своїх політиків російські виборці мають за найрозумнішого, найбільше позитивних відповідей дістав голова Російської комуністичної партії Ґеннадій Зюґанов — 9.9 відс. За ним іде А. Лебедь — 6.7 відс. І лише 1.4 відс. опитаних найрозумнішим вважають президента Б. Єльцина.

Студенти з України в ЗСА

На сьогоднішній день біля 1,500 студентів з України навчаються за її межами, переважно у ЗСА. Багато з них — аспіранти та доктори наук, які проводять досліди за американськими програмами, працюючи, фактично, на ЗСА. Є також біля 1,000 юнаків та дівчат, які, закінчивши середню школу в Укараїні, вибороли академічні стипендії до найпрестижевіших коледжів та університетів. Але для країни з населенням понад 50 млн. людей це дуже мало.

Українська освіта, які б вади вона не мала, здається набагато більш відкритою для україномовних студентів. Але на практиці це не завжди так. Перш за все, деяких спеціяльностей в Україні просто нема. Усі факультети дуже вузько спеціялізовані, сфокусовані лише на одному предметі, і студенти з ширшими академічними інтересами на можуть задовільнити свої потреби. Такого поняття, як подвійна спеціяльність, просто не існує.

Проблемою є корупція в освіті. Кожного року багатьох аплікантів ставлять перед фактом, що вони мусять заплатити хабаря лише для того, щоб їхню заяву було безсторонньо розглядано, а їхні вступні іспити справедливо перевірені. І це ще не ґарантує успішного вступу. Тому порівняно слабкі студенти з грішми складають 80 відсотків першокурсників. Ті ж бідні студенти, яким пощастило таки потрапити на безкоштовні місця, не мають змоги закінчити навчання, бо вже на другому курсі мусять шукати собі роботи, щоб якось себе підтримати.

USA/USA, Українська Студентська Асоціяція З'єднаних Стейтів Америки, єдина приватна організація, яка допомагає таким студентам. Вона була заснована у 1992 році д-ром Богданом Оришкевичем та випускницею Віль'ямсу Оленою Прокопович на грант Українського Народного Союзу і першого ж року принесла позитивні результати.

Щорічні семінари USA/USA, які проводяться в Києві, в Києво-Могилянській Академії, працюють з 32-ма найздібнішими випускниками середніх шкіл України. Керують семінарами українські студенти, які самі здобули стипендії в найпрестижевіших коледжах ЗСА. Ці координатори роз'яснюють учасникам складний процес апелювання та надають необхідну інформацію щодо коледжів та університетів, тестів SAT та TOEFL.

Координатори семінару, однією з яких цього року є я, повертаються на Україну, щоб навчити учасників, як правильно підібрати коледжі та університети, згідно з академічними інтересами, заповнити анкети, писати есе, апелювати на фінансову допомогу.

Кожного року USA/USA має між 3-6 претендентів з найкращих шкіл України на кожне місце на семінарі. Координатори семінару відбирають з цих кандидатів 32 учасники. Найголовнішим критерієм є знання англійської мови, але велику ролю відіграють есе та рекомендації вчителів. USA/USA шукає юнаків та дівчат, талановитих не тільки академічно, але і в спорті та мистецтві. Відібрані апліканти отримують запрошення приїхати влітку до семінару до Києво-Могилянської Академії. Координатори працюють з ними в маленьких групках, де складається атмосфера повної довіри. До послуг учасників семінару є велика база даних — директорія коледжів та університетів, підготовчі матеріяли для SAT та TOEFL, архіви з попередніх семінарів. Координатори провадять тренувальні сесії на складання тестів та діляться власним досвідом з цього питання. Оскільки найголовнішою проблемою для українських студентів є гроші, USA/USA надає учасникам семінару гранти на складання TOEFL та SAT. Після закінчення семінару студенти починають процес апелювання. Через контактні адреси вони мають змогу проконсультуватися з координаторами семінару та отримати доступ до учбових матеріялів та архівів.

За шість років існування USA/USA допомогла багатьом людям. Студенти з України отримали визнання та повні стипендії вартістю біля 1.5 мільйона дол. в таких престижевих коледжах та університетах як Бравн, Массачусетський технолологічний інститут, Єйл, Стенфорд, Колбі, Мадлбурі, Мавнт Голіок, Сміт, Ґріннел та в багатьох інших. Ці студенти — серед перших в своїх школах, що підіймає міжнародний престіж України та змушує коледжі та університети приймати все більше і більше українців.

Цього серпня у Києві відбудеться шостий щорічний семінар USA/USA. На бенкеті, посвяченому 50-річчю Українського Інституту в Америці, проф. Роман Шпорлюк, директор Укараїнського Дослідницького Інституту у Гарварді, сказав, що совєтська система освіти залишила глибокий неґативний слід в українській молоді. Тому нагода поїхати на навчання закордон може змінити цю ситуацію для багатьох студентів. Стипендії, які отримують учасники нашого семінару, не падають з неба. Ці гроші надходять з фондів американських коледжів та університетів, які не мають жодного зв'язку з Україною. Тобто USA/USA надає студентам шанси скоріше ніж фінансову допомогу. Стипендії для іноземних студентів у ЗСА є великою рідкістю, тому отримати одну з них є визнанням для цих студентів та для України. Проходячи через аплікаційний процес, студенти змагаються з найкращими студентами світу. Тут все залежить від них самих. Навчання в американських учбових закладах семе по собі перевиховує українських студентів, змушує їх покладатися на власні сили, знищує цей „совєтський наліт”.

Впевненість у собі приходить від успіху. Навіть студенти з нашого семінару, яким не вдалося отримати стипендію першого разу, почуваються більш впевнено, бо на прикладі координаторів та інших студентів вони бачать, що можливості існують. Вони продовжують апелювати і отримують стипендії наступного року. USA/USA дає українським студентам шанс розкритися і знайти в собі сили йти проти найскладніших обставин. А люди, які не сидять, склавши руки і вміють зробити щось для себе, можуть зробити багато для своєї країни. Саме таких діяльних людей бракує тепер в Україні.

USA/USA — програма, яка відкрила українських студентів для Америки — існує лише на приватні пожертви. Не маючи платних працівників, USA/USA вимагає лише 12,000 дол. кожного року. Порівнянно з сумами стипендій, які отримують наші студенти, це дуже мало. Студенти самі, безкоштовно, проводять усю організаційно-фінансову роботу та семінари. У минулому гроші надходили з різних джерел: від Кредитівки „Самопоміч”, української діяспори та окремих спонзорів. Без підтримки цих людей існування USA/USA, яка є частиною Координаційного Комітету Допомоги Україні (ККДУ), було б неможливе, і десятки студентів ніколи не мали б шансів на освіту у ЗСА.

USA/USA не має постійних спонзорів, тому кожного року ми шукаємо людей, яким не є байдуже майбутнє України і які хотіли б вкласти гроші в справу, що швидко приносить реальні вислідки. Якщо ви хочете зробити пожертву на допомогу українським студентам, надсилайте чеки на: USA/USA — CCAU, за адресу: USA/USA, P. O. Box 250093, Columbia University Station, New York, NY 10025-1531.

Усі пожертви можна відтягати від податків, бо ККДУ має статус некомерційної організації (501c3). За інформаціями слід телефонувати до д-ра Оришкевича на число (212) 475-5326.

Марина Коломієць,
Київ

ЗСА У ЧЕТВЕР, 18-ГО ЧЕРВНЯ, пояснили, що санкції проти Індії та Пакістану за підземні випробування ядерної зброї, відноситимуться до банкових позичок урядам обидвох країн, деяких кредитів і ґарантій та продажу військового обладнання. Це дещо роз'яснило засяг обіцяних санкцій. Уряд президента Билла Клінтона підкреслив, що підтримає намагання Конґресу звільнити від санкцій сільсько-господарські кредити. Вашінґтон підкреслив, що подрібні пояснення згаданих санкцій буде подано до загального відома якнайшвидше. Одначе заборона американським банкам давати позички стосується тільки до урядів обидвох країн, а не торкається поодиноких цивільних осіб.